

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti poskytovatele zdravotních služeb pro obor

krizové centrum, komunitní psychiatrická sestra, dětský stacionář, další dětská zařízení, stacionář pro dospělé, psychoterapeutický stacionář

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2024. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 147, formou vyhlášky č. 316/2023 Sb. ze dne 12. října 2023, která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o poskytovatelích zdravotních služeb a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Předání dat je možné pouze elektronicky prostřednictvím webové aplikace - Centrální úložiště výkazů (CÚV), která obsahuje elektronické šablony pro vyplňování a odesílání výkazů do CÚV. Pro předání dat do CÚV je nutné přihlášení do registrů rezortu zdravotnictví na základě „Žádosti o přístup do registrů NZIS“ uvedené na internetových stránkách www.uzis.cz v horní liště označené červeně a uvedené jako REGISTRY NZIS VSTUP na adrese: <http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup>.

Předání dat do aplikace CÚV bude ukončeno 30. 4. 2025.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 – vymezení pojmů, § 10 – program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 – povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Výkaz vyplňuje samostatně každé výše uvedené zařízení (dále ZJ) u všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele. Výkaz vyplňují i stacionáře, které nejsou vyčleněny jako samostatné zařízení a mají kód oddělení 83.

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

V elektronické šabloně výkazu se vyplňují žluté a červeně podbarvené kolonky, ke kterým je vždy uvedena „informace k poli“. Šedě podbarvené kolonky se nevyplňují.

Krizové centrum (zdravotnické zařízení - 465)

Zařízení poskytující zdravotní péči občanům, kteří se ocitli v akutní životní krizi nebo u nich došlo k takovému zhoršení psychického stavu, ve kterém je nutná akutní psychiatricko-psychologická intervence. Krizová centra poskytují nepřetržitě primární psychiatricko-psychologickou intervenci, telefonickou krizovou intervenci, krátkodobou hospitalizaci na krizovém lůžku a akutní konsiliární a výjezdové psychiatrické služby.

Krizová centra nevyplňují ř. 25 a ř. 26 ve II. oddílu a oddíl III., vyplňují přílohu.

Dětský stacionář (zdravotnické zařízení - 431)

Je zařízení provádějící diagnostickou, léčebnou a rehabilitační péči u dětí, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou specializovanou péči bez nutnosti hospitalizace.

Dětské stacionáře vyplňují výkaz ve všech oddílech, kromě ř. 25 až 31 ve II. oddílu a přílohy.

Další dětská zařízení (zdravotnické zařízení - 450)

Dětská zařízení, která nelze zařadit do konkrétního druhu.

Další dětská zařízení vyplňují výkaz ve všech oddílech, nevyplňují ř. 27 až 31, ani přílohu.

Stacionář pro dospělé (zdravotnické zařízení - 460)

Je zařízení určené k zajištění diagnostické, léčebné a rehabilitační péče u osob, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou zdravotní péči bez nutnosti hospitalizace.

Stacionář pro dospělé vyplňuje výkaz ve všech oddílech, kromě ř. 25 až 31 ve II. oddílu a kromě přílohy.

Psychoterapeutický stacionář (zdravotnické zařízení - 461)

Poskytuje psychoterapeutický program plný (alespoň 6 hodin v jednom dni, zpravidla každý všední den) nebo frakcionovaný (buď alespoň 3 hodiny v jednom dni nebo 4 hodiny v jednom týdnu). Psychoterapeutický program sestává ze systematické psychoterapie (jádem je obvykle skupinová psychoterapie) a kombinuje se s další zdravotnickou a rehabilitační péčí.

Psychoterapeutické stacionáře nevyplňují ř. 25 a ř. 26 ve II. oddílu, vyplňují přílohu.

Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví (zaměstnanci a zaměstnavatelé) - stav k 31.12.

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, psychologové, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, fyzioterapeuti, zdravotně-sociální pracovníci a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz.

Poznámka: Upozorňujeme však, že je třeba zachovat návaznost vykazování počtu pracovníků a úvazků na tomto výkaze a počtu vykázaných pracovníků a úvazků na výkaze E (MZ) 4-01 Roční výkaz o zaměstnavatelích, evidčním počtu zaměstnanců, smluvních pracovnících a odměňování.

- sl. 2 Psychologové - patří sem psycholog ve zdravotnictví a klinický psycholog (§ 22 z. č. 96/2004 Sb.) a jiný odborný pracovník s odbornou způsobilostí - psycholog (§ 43 zákona č. 96/2004 Sb.)
- sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 4 Fyzioterapeuti - § 24 a ergoterapeuti - § 7 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 5 ze sl. 3 zdravotně-sociální pracovníci - § 10 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci
Patří sem odborní pracovníci oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících v příslušném zdravotnickém zařízení k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) – rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. Přepočtené a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.
- ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12.) Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky.
Pracují tedy buď:
– na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti – placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),
– na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
– jako spolupracující rodinní příslušník,
– fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce
- ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:
$$\frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

Údaje se vyplňují za příslušné zdravotnické zařízení.

- ř. 21, sl. 1 počet míst v zařízení k 31.12.
- ř. 22, sl. 1 počet pacientů, kteří byli do terapeutického programu ve sledovaném období nově přijati (tj. bez pacientů pokračujících v programu od předchozího roku).
- ř. 22, sl. 2 ze sl. 1 se uvedou ženy
- sl. 3 ze sl. 1 - od narození do posledního dne před 15. narozeninami
- sl. 4 ze sl. 1 - ve věku od 15 let do posledního dne před 20. narozeninami
- sl. 5 ze sl. 1 - ve věku od 20 let do posledního dne před 65. narozeninami
- sl. 6 ze sl. 1 - ve věku od 65 let a starší

- ř. 23, sl. 1 počet pacientů (dětí) celkem, kteří byli alespoň jedenkrát ve sledovaném období v zařízení ošetřováni (tj. každý pacient, který se v daném roce ve zdravotnickém zařízení léčil je započten pouze jedenkrát)
- ř. 23, sl. 2 ze sl. 1 se uvedou ženy
- sl. 3 až sl. 6 rozpis pacientů podle věku jako u ř. 22, sl. 3 až sl. 6
- ř. 24, sl. 1 počet žádostí o léčení osoby v daném zařízení, které nebyly k 31.12. pro nedostatek míst kladně vyřízeny
- ř. 25, sl. 1 udává součet denních stavů obsazených míst (lůžek) – Údaj vyplňují j další dětská zařízení.
- ř. 26, sl. 1 skutečnou kapacitou zařízení v počtu ošetrovacích dnů se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, tj. počet míst x počet dnů zařízení v provozu (týká se pracovních dnů) - údaj vyplňují další dětská zařízení. Provozu schopným místem rozumíme každé místo, na které lze přijmout dítě (dospělého) do ošetřování.
- ř. 27 až 31 vyplňují jen krizová centra a psychotherapeutické stacionáře
- ř. 27, sl. 1 počet telefonických intervencí, které krizové centrum uskutečnilo ve sledovaném období celkem
- ř. 28, sl. 1 počet výjezdů celkem, které krizové centrum uskutečnilo ve sledovaném roce. Výjezdem se rozumí týmová krizová intervence, která se odehrála ve vlastním prostředí pacienta, či jinde mimo prostor krizového centra.
- ř. 29, sl. 1 počet návštěv vykonaných lékařem, nebo psychologem ve vlastním prostředí pacienta ve sledovaném období celkem.
- ř. 30, sl. 1 počet návštěv vykonaných psychiatrickou sestrou ve vlastním prostředí pacienta ve sledovaném období celkem.
- ř. 31, sl. 1 počet návštěv vykonaných sociálním pracovníkem ve vlastním prostředí pacienta ve sledovaném období celkem.

Věkové skupiny užívané ve II. a III. oddílu:

- 0–14 let patří sem děti od narození až do posledního dne před 15. narozeninami
- 15–19 let patří sem osoby ve věku od 15 let až do posledního dne před 20. narozeninami
- 20–65 let patří sem osoby ve věku od 20 let až do posledního dne před 65. narozeninami
- 65 let a více patří sem osoby ve věku od 65 let a všichni starší

Oddíl III. Pacienti

Krizová centra tento oddíl nevyplňují.

Sleduje se postižení u pacientů (dětí) léčených ve sledovaném období z oddílu II. ř. 23, sl. 1.

- ř. 41–45, sl. 1–4 počet dětí s jedním postižením
- ř. 46, sl. 1–4 počet dětí s více postiženími (postižení z ř. 41 až 45)
- ř. 47 počet dětí s postiženími, které nejsou uvedeny v ř. 41 až 46
- sl. 2 ze sl. 1 - děti ve věku od narození do posledního dne před 3. narozeninami
- sl. 3 ze sl. 1 - děti ve věku od 3 let do posledního dne před 15. narozeninami
- sl. 4 ze sl. 1 - děti ve věku od 15 let do posledního dne před 20. narozeninami
- ř. 48–55, sl. 1 počet osob ve věku 15 let a více s jedním postižením celkem
- ř. 56, sl. 1 počet osob ve věku 15 let a více s jiným postižením, než je uvedeno v ř. 48 až 55

sl. 4 ze sl. 1 - počet pacientů ve věku od 15 let do posledního dne před 20. narozeninami

sl. 5 ze sl. 1 - počet pacientů ve věku od 20 let a starších

Příloha I. Počet léčených pacientů ve sledovaném roce

Vyplňují pouze krizová centra a psychoterapeutické stacionáře.

V řádcích 121 až 135 se sleduje u 15ti vybraných diagnóz, resp. skupin onemocnění, první ošetření pacienta za sledovaný rok. Jednotkou zjišťování je zde diagnóza, nikoliv pacient. To znamená, že pacient je započítán tolikrát, pro kolik onemocnění byl prvně ošetřen za sledovaný rok.

Do jednoho řádku (z ř. 121 až 135) bude pacient započítán jedenkrát.

Příloha II. Typ zařízení

Vyplňují pouze krizová centra a psychoterapeutické stacionáře.

V odpovídajícím sloupci pro identifikaci zařízení, které přílohu vyplnilo bude kód 1 ve smyslu ano a kód 0 ve smyslu ne.

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. $\neq 0$

Pokud je v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 $\neq 0$, pak ř. 11 $\neq 0$ ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11 \geq ř. 12, týká se sl. 1 až 6

sl. 3 \geq sl. 5, týká se ř. 11 až 14

Oddíl II.

ř. 21, sl. 1 $\neq 0$

ř. 22, sl. 1 \geq ř. 22, sl. 2

ř. 22, sl. 1 = sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6

ř. 23, sl. 1 \geq ř. 23, sl. 2

ř. 23 \geq ř. 22 ve všech sloupcích

ř. 23, sl. 1 = sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6

ř. 25, sl. 1 $>$ ř. 23, sl. 1 - platí pouze pro DRZAR = 450

ř. 25 = 0 platí pouze pro DRZAR = 431, 460, 461, 465

ř. 26 = 0 platí pouze pro DRZAR = 431, 460, 461, 465

Oddíl III.

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3 + sl. 4, týká se ř. 41 až 47

sl. 1 = sl. 4 + sl. 5, týká se ř. 48 až 56

součet ř. 41 až 56 sl. 1 = ř. 23, sl. 1

Příloha - vyplňují zařízení, která registrují AT pacienty

sl. 1 = sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6, týká se ř. 121 až 135

sl. 1 \geq sl. 2, týká se ř. 121 až 134

ř. 126 \geq ř. 127, týká se sl. 1 až 6

ř. 128. \geq ř. 129, týká se sl. 1 až 6